

grupa **INFRA**

„Umjetnost između dvaju svjetova
- od Dantea do Infre“

Galerija Sv. Ivan Zelina, 28. siječnja 2022.

Hrvatska udruga likovnih
umjetnika i likovnih kritičara

SV. IVAN ZELINA M. GUPCA 8

**NOC'
MUZEJA
'22**

Umjetnost između dvaju svjetova

Jedanaestero hrvatskih likovnih umjetnika okupljenih u grupi INFRA u ovogodišnjoj Noći muzeja predstavljaju se izložbom koja je nakon predstavljanja u Sloveniji (u suradnji sa Slovenskim društvom likovnih umjetnika Kranj), upriličena u galeriji Sveti Ivan Zelina. Izložba uspješno odgovara na zadanu temu, jer predstavljaju infraredart kao hrvatski kulturni i umjetnički brand koji je od početka svog djelovanja anticipirao digitalni način prezentacije. Snimanje/ fotografiranje slika u vidljivom i IR području, korištenje IR kamera te predstavljanje koje se odvija i putem projekcije animacije koja pokazuje pretvorbu oku vidljive slike, u tek IR kameri vidljivu sliku. Uz to, kataloška izdanja, bilo tiskana ili digitalna, obogaćena su QR kodovima, čijim očitavanjem dolazimo upravo do spomenute animacije infrared slike. Ovakvom prezentacijom, tradicionalni, ustaljeni oblici izložbenog predstavljanja postaju suvremeni i jedinstveni. Infrared metoda čini sada novom akril na platnu, ali i sliku naslikanu uljem na staklu u maniri naših slikara naiva. Čini novom i klasičnu grafiku i kolaž, a oplemenjuje i skulpturu. Postaje novi likovni izričaj, posve originalan i jedinstven pristup predstavljanja, odnosno stvaranja slike. Slike, u koju su sada autori implementirali temu iniciranu obilježavanjem 700 godina smrti Dante Aligieria. UNESCO je 2021. godinu proglasio godinom slavnog talijanskog pjesnika, koji svojim svevremenskim djelom i danas nadahnjuje umjetnike, potvrđujući aktualnost tema i bezvremenost vlastite riječi kojoj je revolucionirao talijansku književnost, izražavajući njome i napredan svjetonazor i svoje političke stavove. Jer Dante je bio pisac i političar koji je ljudsko djelovanje sagledavao u sklopu nepromjenjivih etičkih zakona. Obilježio je vrijeme u kojemu je živio, stvorivši svojim pjesničkim djelima iznimno vrijednu i gotovo nenadmašnu kulturnu baštinu. Njegove ljudske dileme između dužnosti i osjećaja, misaonosti i akcije, spoznaje istinskih vrijednosti, nužnosti čovjekovog duhovnog usavršavanja nauštrb težnji ka materijalnom i potrošnom, stvara i danas idealnu i aktualnu temu, koju su hrvatski umjetnici, članovi HULULK-a iskoristili kako bi referirajući se na njegovo djelo, ali i djelo velikog hrvatskog barda Marka Marulića, koji je poput Dantea autor prvog književnog djela na materinjem jeziku, progovorili o sadašnjem i budućem umjetničkom trenutku pod aenom nemilih pandemijskih događaja, u vremenu krize morala i identiteta. Tako će se dubok Danteov utjecaj na europsku literaturu, ali i njegova neprekidna prisutnost naći vizualizirana u djelima likovnih umjetnika kao novo viđenje, skrivanje i razotkrivanje istina – objektivna slika svijeta u subjektivnom umjetničkom izričaju. Stoga je odabir umjetnika koji su vlastitim umjetničkim izričajem učinili iskorak prema novom, koje ujedno predstavlja i nacionalnu posebnost, bilo u formalno-tehnološkom ili sadržajnom smislu, bio posve razločan. Grupa INFRA spontano je osnovana 2019. godine nakon predstavljanja jedinstvene metode slikanja koja je izrodila i jedinstveno slikarstvo, tzv. infraredart te poduke Vilka Žiljaka o slikanju u proširenom spektru (400 – 1000 nm) sa smislom i znanjem o svojstvima boja, kada je grupa slikara, a članova HULULK-a krenula u osvajanje novog vizualnog prostora, u kreiranje originalnog likovnog svijeta baziranog na skrivanju i otkrivanju.

Infrared, ili hrv. infracrveno slikarstvo, spoj je umjetnosti i tehnologije, tj. inovacije na području eksploatacije infracrvenog spektra koje je autor hrvatski tim na čelu sa svjetski poznatim znanstvenikom i autorom brojnih inovativnih rješenja u zaštiti novca i dokumenata, Vilkom Žiljakom. To je inovativna metoda slikanja pomoću infracrvenog svjetla, kojom stvaramo jedinstvenu sliku dvostruke pojavnosti – jednu vidljive prostim okom, a drugu tek infracrvenom kamerom. Taj novi način slikanja pokrenuo je i istraživanja boja i pigmenata koja se koriste u umjetničkom slikarstvu, a razlikuju se po svojstvu apsorpcije infracrvenog svjetla. Prva, vidljiva slika prikrija, za naše oči nevidljivu, skrivenu sliku, koju možemo vidjeti tek pomoću dvostruke infracrvene kamere. Slikarice Nada Žiljak i Dijana Nazor Čorda, koja ju je svojim doktoratom stavila i u znanstveno-umjetnički diskurs, bile su do nedavno jedine umjetnice u svijetu koje slikaju ovom tehnikom. No, osnivanjem grupe INFRA infrared metoda iz područja štafe-

lajne slike ulazi i u grafiku, kolaž, pa i skulpturu,

pronalazeći svoje mjesto u još jednom hrvatskom brendu – slici na staklu hrvatskih naiva. Koliko to „infrovci“ umješno čine, jesu li i unutar ove metode iznjedrili svoju prepoznatljivost, naši odgovarajući motiv koji će „sakriti“, a što će ostaviti „vidljivim“, publika kontinuirano ima prilike vidjeti na brojnim izložbama grupe INFRA, poput ove kojom se predstavila slovenskoj publici.

A Danteova „Božanstvena komedija“, u svojoj slojevitosti, u bogatstvu poetskih slika, brojnim detaljnim i vrlo slikovitim opisima pjesnikove putešestvije paklom, čistilištem i rajem, pružila im je slobodu u odabiru motiva i scena koje najbolje odgovaraju i njihovom sadržajnom i formalnom izričaju. Jer ono što i čini specifičnost infrared slikarstva mogućnost je stvaranja drugačijeg, novog likovnog djela. Nova izričajna mogućnost koju će umjetnik prisposoditi svojoj umjetničkoj prirodi, a nikako tehnološka mogućnost kojoj će podrediti sebe i svoju umjetnost. Jer u temelju istinske umjetnosti jest stvaranje i to stvaranje novog koje u svom razvoju podrazumijeva mijenjanje samog pristupa realizaciji i prezentaciji djela. A infrared art to jest - umjetnost koja mijenja percepciju, razotkriva slikarske tajne, donosi nove teze unutar teorije i filozofije likovne umjetnosti.

Naoko pod potpunim crnilom sakriti vlastiti vjerski stav, stav o Danteovom djelu i umjetničkom stvaranju općenito, razotkrivajući ga potom u IR sloju slike, u čudesnom labirintu Danteovih krugova, uspijeva **Dijani Nazor Čorda**. **Nada Žiljak** ostaje pak vjerna svojoj, u vidljivom sloju koloristički raskošnoj slici rezerviranoj sada za portret Dantea, koja prikriva simplificiran monokroman crtež s prizorom iz pakla. Jedan od poznatih Danteovih portreta nalazi mjesto i u zanimljivoj grafičkoj obradi **Tamare Brmbota**, kojeg spaja s vlastitom slikom rijeke Stiks, komponirajući uvjerljiv prizor Danteove „Komedije“. Prizorima pakla ne odolijeva ni **Mercedes Bratoš** dajući mu mjesto i u golom oku vidljivom i skrivenom sloju slike. A ni **Ana Jakić Divković** svojom slikarskom „Psihomanijom“. **Marija Galić** i **Olena Sokolovska**, unutar vlastite izričajne prepoznatljivosti odlučuju se pak jasnim i jednostavnim simbolom vizualno citirati određeni Danteov stih, pojašnjavajući, odnosno otkrivajući samim nazivom slike što se krije u njenom, golom oku nevidljivom sloju. **Ivana Ožetski** i ovaj puta pronalazi unutar djela kojeg tematizira idealan ekvivalent prepoznatljivom motivu vlastite slike, dok **Ivica Fišter** u svome idiličnom prigorskom krajoliku iščitava prostranstva Danteovog nebeskog raja. A jeli rajska ili zemaljska, jabuka **Ane Divković** duhovito je nazvana ne infracrvenom već „infracrvljivom“ jer je u toj trodimenzionalnoj formi implementirana je infracrvena metoda. A svojim sliko-grafičkim senzacijama ostaje vjerna **Irena Gayatri Horvat** i kada ih obogaćuje infracrvenim imputima. Gayatri glagoljicom, koja je njezin karakterističan likovni znak, ispisuje sada u nevidljivom sloju infracrvene slike stihove Marulićeve „Judite“, kao snažan simbol hrvatskog kulturnog identiteta i bogate kulturne baštine, kao snažan neizbrisiv trag naše prošlosti u našoj sadašnjosti i našoj budućnosti.

Ova izložba aktualan je odgovor ne samo na zadanu temu Noći muzeja već je suvermeni odgovor za danas ali i za sutra. Jer predstavlja novi likovni izričaj, originalan i jedinstven pristup predstavljanja, odnosno stvaranja slike. Predstavlja nova umjetnost. Umjetnost između svjetova. Između stvarnosti i iluzije, između stvarnog i digitalnog.

Sanda Stanačev Bajzek

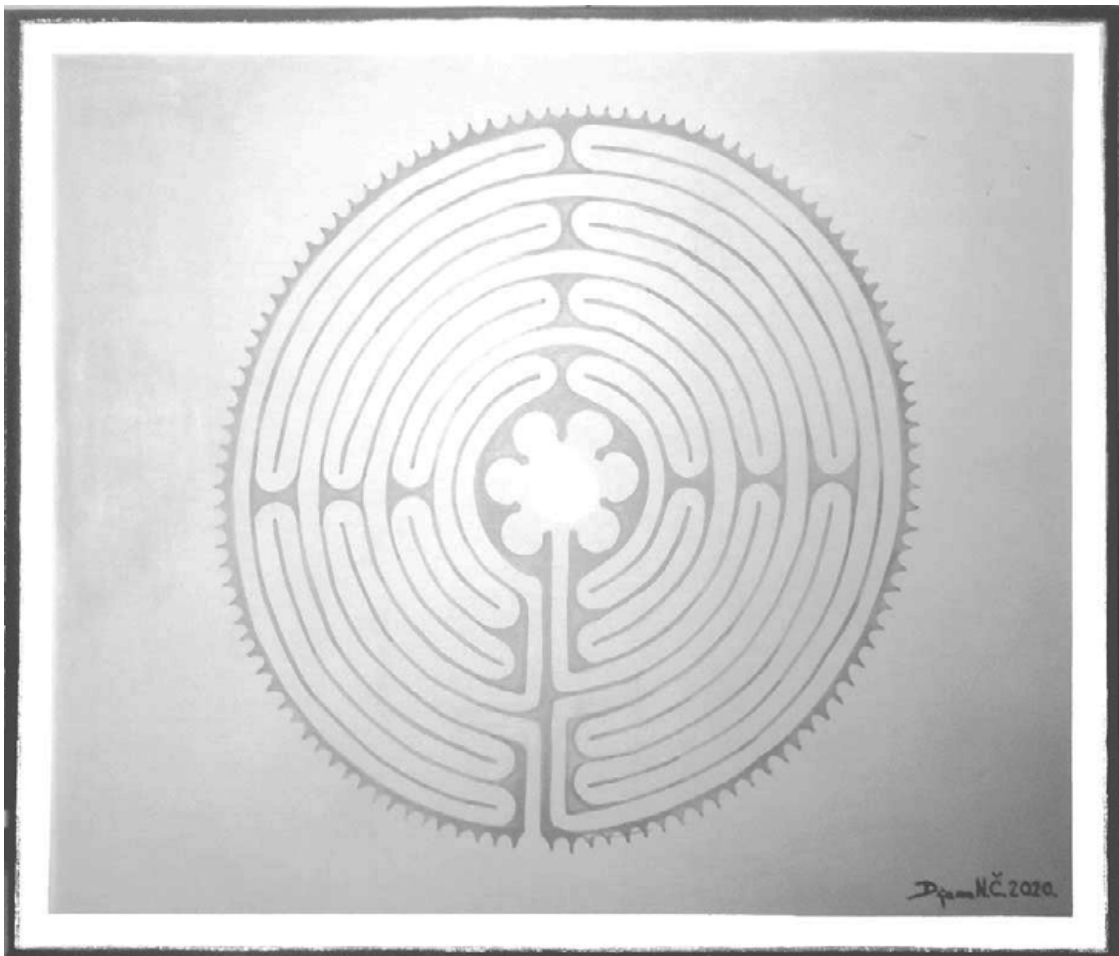
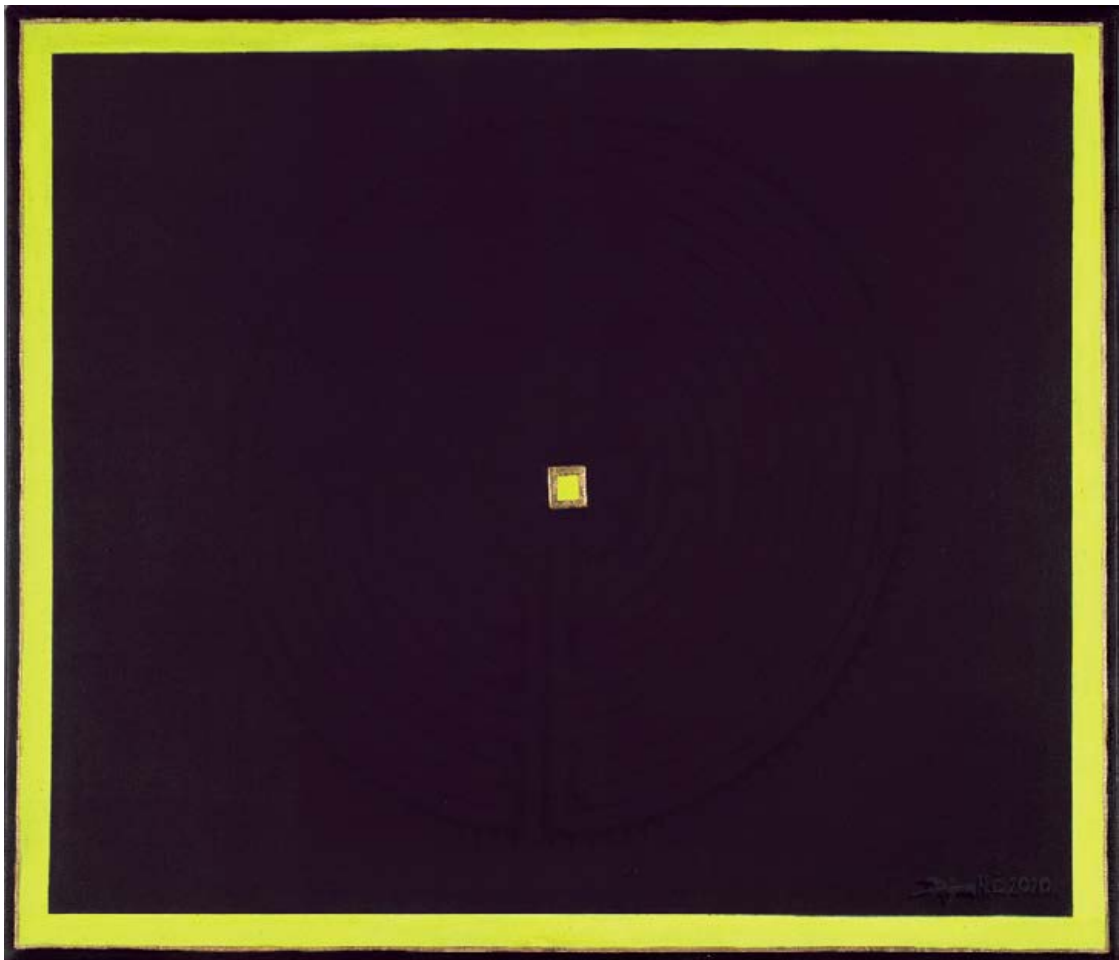

Marija Galić - Le Stelle, akril na platnu, 120 x 100 cm

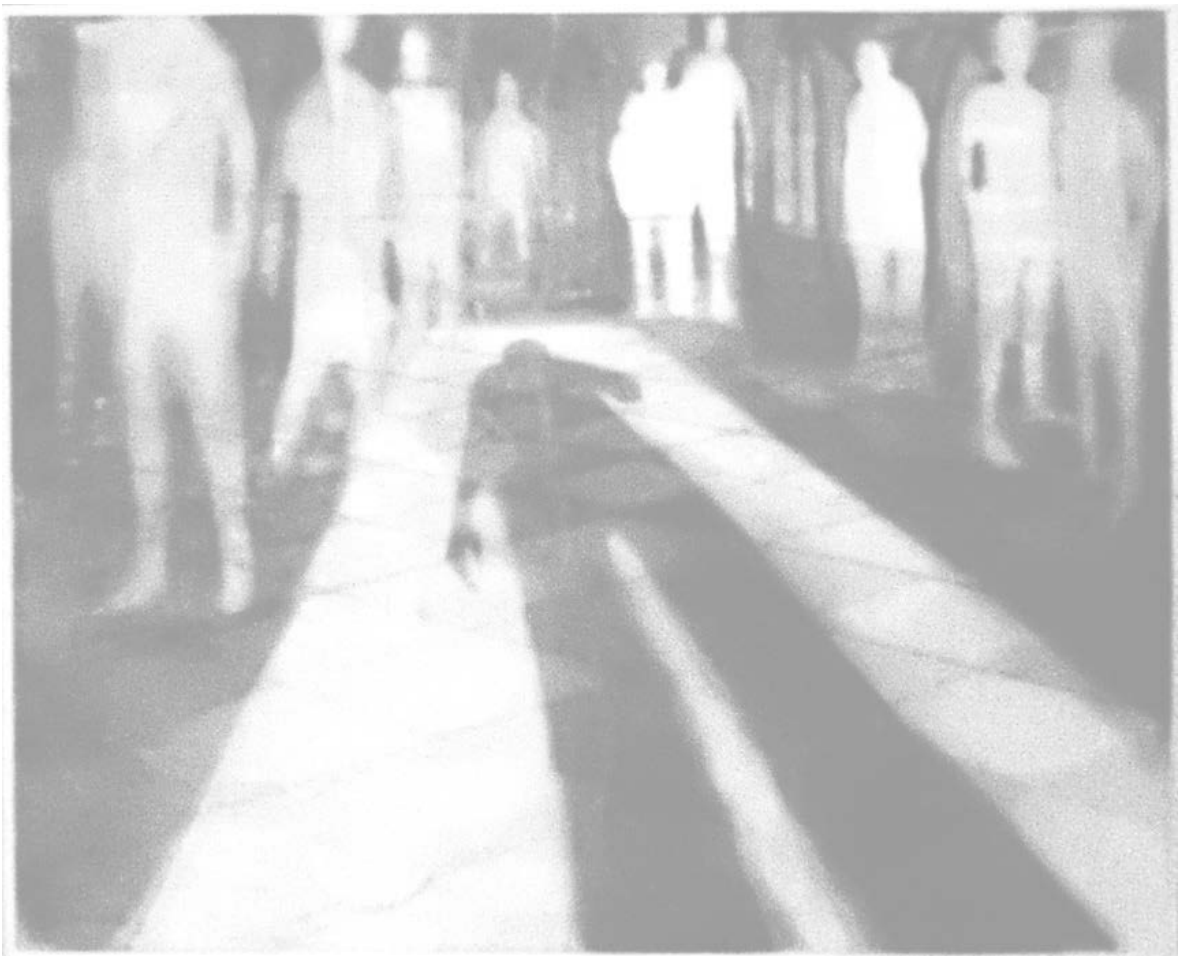

<https://www.infraredart.ziljak.hr/nada.mp4>

Nada Žiljak - Probuđene patnje, akril na papiru, 54 x 80 cm

<https://www.infraredart.ziljak.hr/ozetski.mp4>

Ivana Ožetski - L'ombra della carne, ulje na platnu, 80 x 100 cm

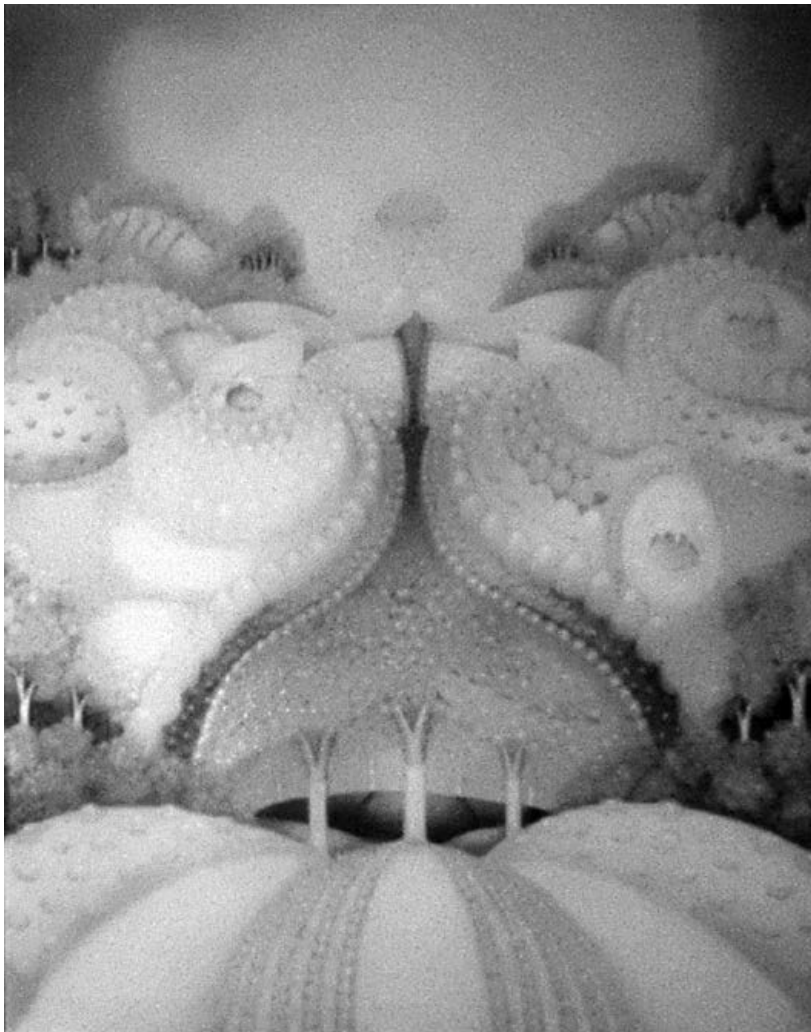

<https://www.infraredart.ziljak.hr/bratos.mp4>

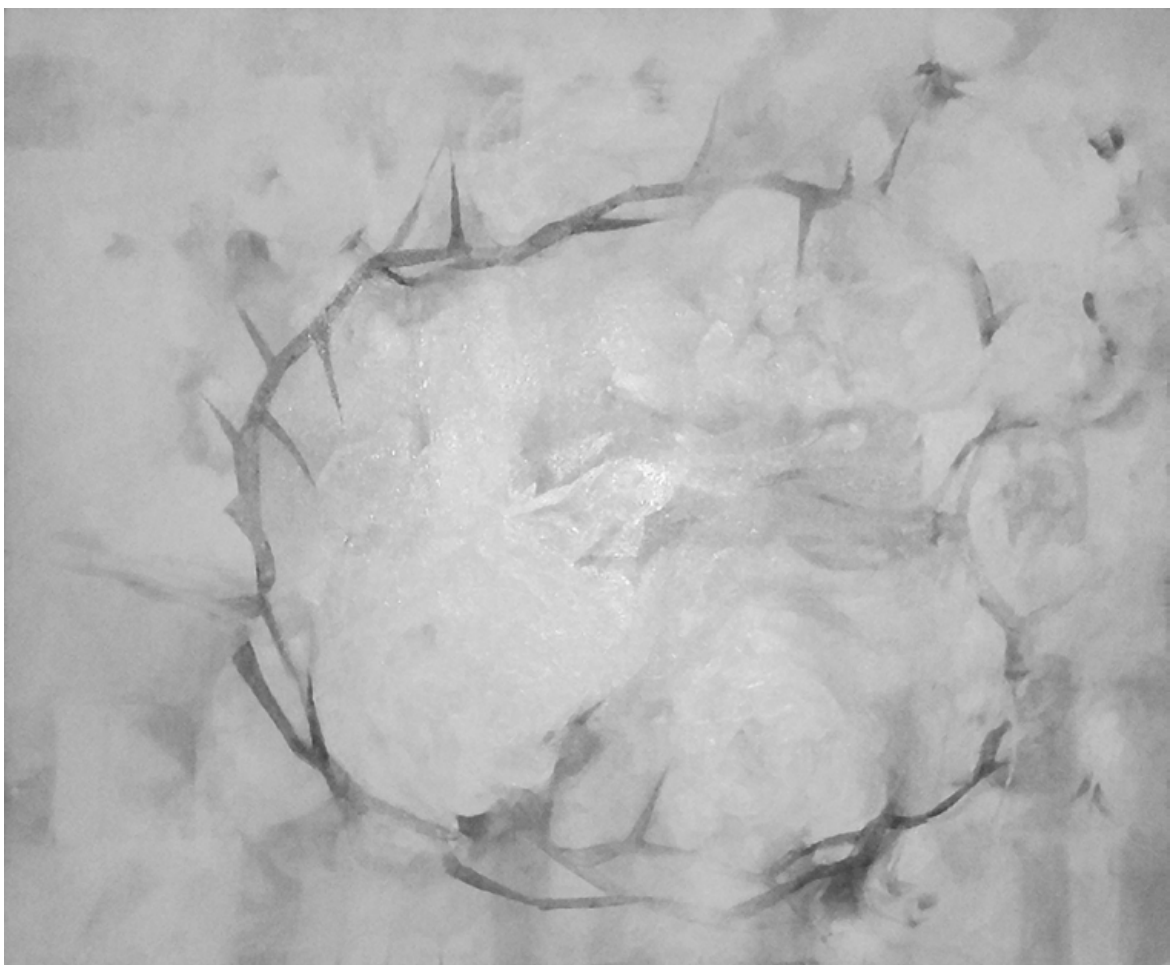
Mercedes Bratoš - Bludnice i pali anđeo, akril na platnu, 60 x 50 cm

Ana Divković - Infracvljiva jabuka, objekt, komb. tehnika, 21,5 x 18 x 18 cm

Ivica Fišter - Raj, ulje na platnu,
100 x 80 cm

<https://www.infraredart.ziljak.hr/sokolovska.mp4>

Olena Sokolovska - Put koji vodi slavi nikada nije posut cvijećem, ulje na platnu, 50 x 60 cm

UMJETNOST PROŠLOSTI

U UMJETNOSTI BUDUĆNOSTI

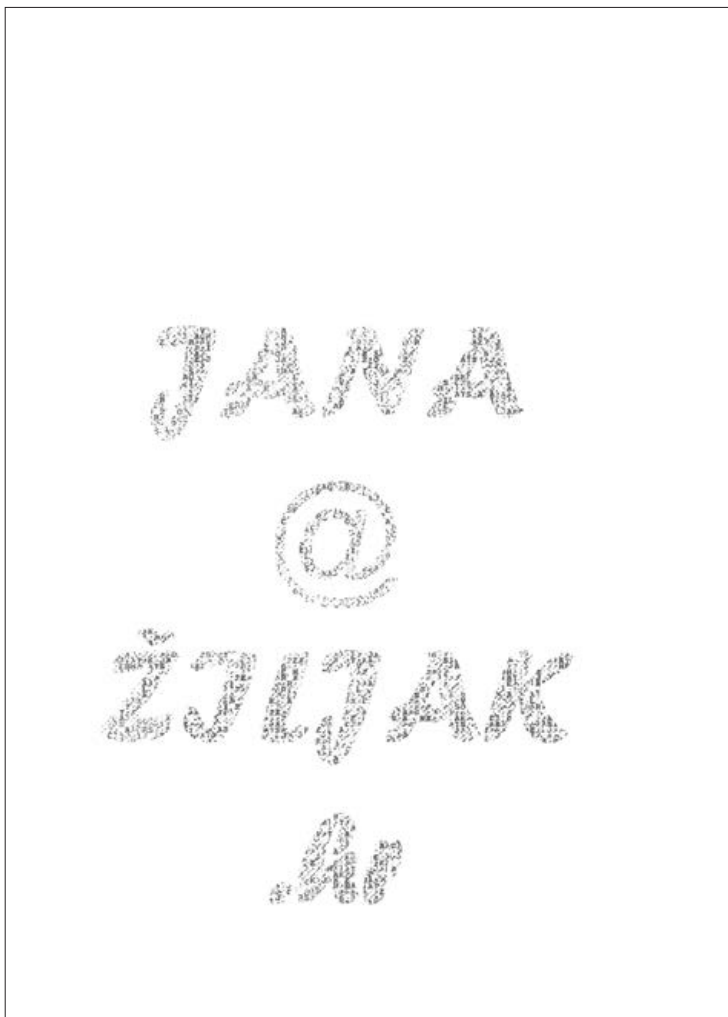
HULULK u Kranju izložba Od Dantea do Infre

Hrpetina riječi
u meni diše,
napisati ih želim
i ništa više.

Tamara Brmbota

Irena Gayatri Horvat - Moć je u meni / Judita, komb. tehnika na platnu, 120 x 60 cm

Jana – tipografski autoportret, ispis na ploteru
u boji, V i (Z)IR, 100 x 70 cm